

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Study) โดยการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักศึกษาผู้ใหญ่ ในโรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ เพื่อเพิ่มเติมและตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมาคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของกรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อการใช้หลักสูตร เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านทัศนคติที่มีต่อหลักสูตร และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่ด้านการใช้หลักสูตร หรือการจัดการเรียนการสอน โดยทดสอบค่าที (t-test)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชากรในโรงเรียนผู้ใหญ่ระดับที่ 3-4 ในกรุงเทพมหานคร ที่เปิดทำการสอนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ประจำปีภาคปลาย ปีการศึกษา 2529 จำนวน 87 โรงเรียน จาก 18 เขต แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งหมายถึง หัวหน้าสถานศึกษาและผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ จำนวน 174 คน
2. กลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 ในโรงเรียนผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 257 คน

3. กลุ่มนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบ เบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 ในโรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 8764 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

1. สุ่มโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบ เบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน 87 โรงเรียนจาก 18 เขต โดยการสุ่มแบบง่ายเขตละ 1 โรงเรียน ได้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 18 โรงเรียนจาก 18 เขต ดังนี้

1. โรงเรียนผู้ใหญ่ราชประชา
2. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดพลับพลาไชย
3. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดพิชัยญาติ
4. โรงเรียนผู้ใหญ่โยธินบูรณะ
5. โรงเรียนผู้ใหญ่สันติราษฎร์วิทยาลัย
6. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดไผ่เงินโชติณาราม
7. โรงเรียนผู้ใหญ่บางปะกอกวิทยาคม
8. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดสระบัว
9. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดธาตุทอง
10. โรงเรียนผู้ใหญ่ทอวัง
11. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดใหม่ช่องลม
12. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดเทพศิลา
13. โรงเรียนผู้ใหญ่อมรินทราราม
14. โรงเรียนผู้ใหญ่ศึกษานารี
15. โรงเรียนผู้ใหญ่หัวลำโพง
16. โรงเรียนผู้ใหญ่อุดมรังสี
17. โรงเรียนผู้ใหญ่ทวีธาภิเศก
18. โรงเรียนผู้ใหญ่สิงหนราชพิทยาคม

2. กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่

2.1 ผู้วิจัยใช้ผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมดจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 18 โรงเรียน จำนวน 36 คน โดยเป็นผู้บริหารที่เป็นหัวหน้าสถานศึกษาและผู้บริหารที่เป็นผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ ได้รับแบบสอบถามคืน 31 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.11 และคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ได้ 26 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.22 จึงถือว่ากลุ่มตัวอย่างผู้บริหารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 26 คน

ตารางที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	22	84.62
หญิง	4	15.38
รวม	26	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวนถึงร้อยละ 84.62 เป็นเพศหญิงเพียงร้อยละ 15.38 เท่านั้น

ตารางที่ 2 ผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่อำเภอตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
หัวหน้าสถานศึกษา	10	38.46
ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา	16	61.54
รวม	26	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา คือ มีจำนวนร้อยละ 61.54 ส่วนผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่ง หัวหน้า-สถานศึกษา มีจำนวนร้อยละ 38.46

ตารางที่ 3 วุฒิทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่

วุฒิทางการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	18	65.23
สูงกว่าปริญญาตรี	8	30.76
รวม	26	100.00

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่ในโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับที่ 3-4 ส่วนมากเป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คือ มีจำนวนร้อยละ 65.23 และเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับ สูงกว่าปริญญาตรี อยู่เป็นจำนวนน้อย คือร้อยละ 30.76

2.2 ผู้วิจัยใช้ครูผู้สอนทั้งหมดจาก 18 โรงเรียนจำนวน 66 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถามได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 61 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.43 และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยได้จำนวน 58 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.88 จึงถือว่ากลุ่มตัวอย่างครูที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 58 คน

ตารางที่ 4 ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	18	31.04
หญิง	40	68.96
รวม	58	100.00

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่าครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย กล่าวคือ เป็นเพศหญิงร้อยละ 68.96 และเป็นเพศชายร้อยละ 31.04

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ
ระดับที่ 3-4 จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
21 - 26 ปี	4	6.90
27 - 32 ปี	11	18.96
33 - 38 ปี	26	44.82
39 ปีขึ้นไป	17	29.32
รวม	58	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่าครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 มีอายุระหว่าง 33 - 38 ปีมากที่สุด โดยมีจำนวนร้อยละ 44.82 รองลงมาตามลำดับคือ ผู้มีอายุตั้งแต่ 39 ปีขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ 29.32 ผู้มีอายุระหว่าง 27 - 32 ปี มีร้อยละ 18.96 และจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.90 เป็นครูผู้มีอายุระหว่าง 21 - 26 ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 วุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการ
ศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4

วุฒิทางการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	12	22.42
ปริญญาตรี	38	65.52
สูงกว่าปริญญาตรี	7	12.06
รวม	58	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี
มีจำนวนร้อยละ 65.52 รองลงมาเป็นครูที่สำเร็จการศึกษาในระดับ ต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่ง
มีจำนวนร้อยละ 22.42 และผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในระดับ สูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวนน้อย
ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.06

ตารางที่ 7 ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ
ระดับที่ 3-4 จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
วิชาเอกหรือโทภาษาอังกฤษ	47	81.03
วิชาเอกหรือโท อื่น ๆ	11	18.97
รวม	58	100.00

จากตารางที่ 7 จะพบว่าครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษศึกษาวิชาเอกหรือโทภาษาอังกฤษ
มีจำนวนถึงร้อยละ 81.03 ส่วนจำนวนครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษซึ่งศึกษาวิชาเอกหรือ
โทอื่น ๆ มีเพียงร้อยละ 18.97

ตารางที่ 8 ประสิทธิภาพการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครู

ประสิทธิภาพการสอนวิชาภาษาอังกฤษ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5 ปี	10	17.24
6 - 10 ปี	16	27.52
11 - 15 ปี	22	43.10
16 ปีขึ้นไป	10	25.86
รวม	58	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพการสอนภาษาอังกฤษมาแล้ว 11-15 ปี คือมีจำนวน 22 คน หรือร้อยละ 43.10 รองลงมาคือครูผู้ที่มีประสิทธิภาพการสอนตั้งแต่ 6-10 ปี คือมีจำนวน 16 คน ร้อยละ 27.52 ครูที่มีประสิทธิภาพการสอน 1-5 ปี และ 16 ปีขึ้นไปมีจำนวนเท่ากัน

ตารางที่ 9 การเข้ารับการอบรมครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่ของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4

การเข้ารับการอบรมครูผู้สอนผู้ใหญ่	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	23	39.65
เคย	35	60.35
รวม	58	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่าครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ส่วนใหญ่เป็นผู้เคยเข้ารับการอบรมครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่คือ ร้อยละ 60.35 และมีเพียงร้อยละ 39.65 เท่านั้นที่เป็นผู้ไม่เคยรับการอบรม

2.3 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาผู้ใหญ่ได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเพื่อประมาณค่าเฉลี่ย (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2525 : 60) ได้จำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่ ชั้นต่ำที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 407 คน จากนั้นผู้วิจัยจึงหาสัดส่วนของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนได้ขนาดตัวอย่างนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับที่ 3-4 ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ขนาดกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 3-4 ในแต่ละโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียนผู้ใหญ่	จำนวนประชากร	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนผู้ใหญ่ราชปพิธ	115	15 (16)*
2. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดพระพิเรนทร์	65	9 (10)*
3. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดพิชัยญาติ	157	19 (20)*
4. โรงเรียนผู้ใหญ่โยธินบูรณะ	180	22 (23)*
5. โรงเรียนผู้ใหญ่สันติราษฎร์วิทยาลัย	352	44 (45)*
6. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดไผ่เงินโชติธาราม	143	18 (19)*
7. โรงเรียนผู้ใหญ่บางปะกอกวิทยาคม	211	26 (27)*
8. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดสระบัว	128	17 (18)*
9. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดธาตุทอง	500	62 (63)*
10. โรงเรียนผู้ใหญ่หอวัง	229	28 (29)*
11. โรงเรียนผู้ใหญ่วัดใหม่ช่องลม	85	11 (12)*
12. โรงเรียนผู้ใหญ่ลานบุญ	105	13 (14)*
13. โรงเรียนผู้ใหญ่อมรินทร์ราชม	185	23 (24)*
14. โรงเรียนผู้ใหญ่ศึกษานารี	220	28 (29)*
15. โรงเรียนผู้ใหญ่หัวลำโพง	97	13 (14)*
16. โรงเรียนผู้ใหญ่อุดมรังสี	78	10 (11)*

โรงเรียนผู้ใหญ่	จำนวนประชากร	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
17.โรงเรียนผู้ใหญ่ทวีธาภิเศก	196	25 (26)*
18.โรงเรียนผู้ใหญ่สิงหราชพิทยาคม	200	25 (26)*
รวม	3246	407 (425)*

* ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลจริงซึ่งมากกว่า ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้โดยเพิ่มโรงเรียนละ 1 คน รวม 18 คน

การเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอุบัติเหตุการ (Accidental Sampling) และเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับ 3 และ 4 ตามสัดส่วนจำนวนประชากร นักศึกษาทั้ง 2 ระดับของแต่ละโรงเรียนได้แบบสอบถามคืน 401 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.50 และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้จำนวน 372 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.40 ของขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 3-4 ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 372 คน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 11 - 14

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	161	43.27
หญิง	211	56.72
รวม	372	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 3-4 เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นเพศชายร้อยละ 43.27 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 56.72

ตารางที่ 12 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 จำแนกตามระดับชั้นที่เรียน

ระดับชั้นที่เรียน	จำนวน	ร้อยละ
ระดับ 3	164	44.08
ระดับ 4	208	55.92
รวม	372	100.00

จากตารางที่ 12 พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาในระดับ 4 มีร้อยละ 55.92 และระดับ 3 มีจำนวนร้อยละ 44.08

ตารางที่ 13 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4

จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
16 - 20 ปี	138	37.10
21 - 25 ปี	101	27.15
26 - 30 ปี	94	25.27
31 ปีขึ้นไป	39	10.48
รวม	372	100.00

จากตารางที่ 13 พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16-20 ปี ร้อยละ 37.11 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป มีเพียง 39 คน คือร้อยละ 10.48

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ความมุ่งหวังต่ออนาคตจากการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ
นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับที่ 3-4

ความมุ่งหวังต่ออนาคตจาก การเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการหาความรู้เพิ่มเติม	176	47.32
ต้องการนำความรู้ไปใช้เป็นประโยชน์ ในการศึกษาต่อในชั้นที่สูงขึ้น	204	54.84
ต้องการนำความรู้ไปใช้ช่วยในการ หางานทำ	64	17.21
ต้องการนำความรู้ไปใช้ช่วยเลื่อน ตำแหน่งในการทำงาน	48	12.91
รวม	492	132.28

จากตารางที่ 14 พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษหลักสูตรการศึกษา
ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 นั้นส่วนใหญ่มีความมุ่งหวังจากการเรียนวิชาภาษาอังกฤษคือ
ต้องการนำความรู้ไปใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อในชั้นที่สูงขึ้น รองลงมาคือต้องการหาความ
รู้เพิ่มเติมคือมีจำนวน 204 คน และ 176 คน ตามลำดับคิดเป็นร้อยละ 54.84 และ 47.32

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือสำรวจความคิดเห็นของผู้
บริหาร ครู และนักศึกษา โดยมีขั้นตอนดังนี้คือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาซึ่งพอสรุปได้
ดังต่อไปนี้

- 1.1 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4
- 1.2 หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร วัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 พ.ศ.2522 วิชาภาษาอังกฤษ
- 1.3 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนภาคปกติ และในโรงเรียนผู้ใหญ่
- 1.4 บทบาทหน้าที่ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนในการพัฒนาและเตรียมความพร้อมเพื่อการใช้หลักสูตร

2. ผู้วิจัยได้สร้างข้อกระทงต่าง ๆ โดยอาศัยหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3-4 วิชาภาษาอังกฤษ เป็นแบบสอบถาม 3 ฉบับ คือ ฉบับผู้บริหาร ฉบับครูผู้สอน และฉบับนักศึกษา

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความคิดเห็นที่มีต่อการเตรียมความพร้อมของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการใช้หลักสูตร
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุง

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความคิดเห็นที่มีต่อการเตรียมความพร้อมของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการใช้หลักสูตร
3. ทักษะที่มีต่อหลักสูตร
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร (การจัดการเรียนการสอน)
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุง

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามนักศึกษาผู้ใหญ่แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ทักษะที่มีต่อหลักสูตร
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู และข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุง

ส่วนที่สอบถามสถานภาพผู้ตอบ เป็นข้อมูลสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check list) มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหาร 3 ข้อ ครูผู้สอน 6 ข้อ และนักศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่สอบถามทักษะที่มีต่อหลักสูตร เป็นข้อมูลสอบถามด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะที่มีต่อหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ของครูผู้สอนและนักศึกษาผู้ใหญ่ด้านโครงสร้างหลักสูตร การเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเตรียมความพร้อมของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการใช้หลักสูตร เป็นข้อมูลสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการเตรียมความพร้อมของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการใช้หลักสูตร หรือเพื่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ด้านการอบรมความรู้ การจัดวัสดุหลักสูตร อุปกรณ์การสอน และแหล่งความรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหรือสภาพการจัดการเรียนการสอน เป็นข้อมูลสอบถามความคิดเห็นครูผู้สอนและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนของครู ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านลักษณะครูผู้สอน วิธีสอน การใช้ อุปกรณ์การสอน การวัดการประเมินผล เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 18 ข้อ

มาตราส่วนประเมินค่าที่ใช้ ผู้วิจัยแบ่งความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับตามแบบของ ลิเคอร์ต (Likert) ซึ่งกำหนดค่าคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษดังนี้

- 5 หมายความว่า เห็นว่ามีการปฏิบัติจริง เหมาะสมหรือเห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายความว่า เห็นว่ามีการปฏิบัติจริง เหมาะสมหรือเห็นด้วยมาก
- 3 หมายความว่า เห็นว่ามีการปฏิบัติจริง เหมาะสมหรือเห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายความว่า เห็นว่ามีการปฏิบัติจริง เหมาะสมหรือเห็นด้วยน้อย
- 1 หมายความว่า เห็นว่ามีการปฏิบัติจริง เหมาะสมหรือเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุง
เป็นแบบมีคำตอบให้เลือก (Check list) เพื่อให้สะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และมีช่องว่างให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในตอนท้ายของแบบสอบถาม และแบบคำถามปลายเปิด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของข้อกระทง หลังจากนั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน จากกรมการศึกษานอกโรงเรียนคือ กองปฏิบัติการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 4 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน จากภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน และภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และความเป็นไปได้ของข้อกระทงอีกครั้งหนึ่งเพื่อหาความแม่นยำตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิผู้วิจัยเลือกจากผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการวิจัยและ/หรือการทำงานด้านการศึกษาผู้ใหญ่ ด้านหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 วิชาภาษาอังกฤษและด้านการสอนภาษาอังกฤษ (ภาคผนวก)

ผู้วิจัยได้มีหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิโดยผ่านบัณฑิตวิทยาลัยโดยมีรายละเอียดของเกณฑ์การตัดสินข้อกระทงแจ้งให้ผู้ทรงคุณวุฒิทราบ (ภาคผนวก)

ข้อกระทงในแบบสอบถามเกือบทั้งหมด ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วย สิ่งที่ได้รับการแนะนำให้แก้ไขมากคือ ในส่วนที่สอบถามความคิดเห็นผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม

ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการใช้หลักสูตร" ได้รับคำแนะนำให้ระบุชื่อหน่วยงานว่า "กรมการศึกษานอกโรงเรียน..." แทนคำว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันความสับสนของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งอาจเข้าใจว่าหมายถึง หน่วยงานระดับโรงเรียน คือโรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัด

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try - out)

เนื่องจากแบบสอบถามของผู้บริหาร ครู และนักศึกษาผู้ใหญ่บรรจุส่วนที่สอบถามความคิดเห็นไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงแยกทดลองตามประเภทกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ประเภท โดยทดลองกับผู้บริหาร ครู และนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้ผู้บริหาร 20 คน จาก 10 โรงเรียน ครูผู้สอน 30 คน จาก 6 โรงเรียน และนักศึกษาผู้ใหญ่ 30 คน จาก 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนผู้ใหญ่วัดศรีเทพ โดยการทดลองกับผู้บริหารและครู ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและขอรับคืนทางไปรษณีย์ ส่วนการทดลองแบบสอบถามกับนักศึกษาผู้ใหญ่ ผู้วิจัยไปเก็บและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (α Coefficient - Alpha) เพื่อปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แบบสอบถามฉบับผู้บริหารมีค่าความเที่ยง 0.84 แบบสอบถามฉบับครูผู้สอนมีค่าความเที่ยง 0.92 และแบบสอบถามฉบับนักศึกษาผู้ใหญ่มีค่าความเที่ยง 0.82 ถือได้ว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

5. นำแบบสอบถามฉบับปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและโดยผู้ช่วยวิจัยอีก 1 ท่าน โดยถือหนังสือขอความร่วมมือจากกองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน มีรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. พิจารณาเลือกผู้ช่วยวิจัยที่มีความรู้ด้านการศึกษานอกโรงเรียน มีประสบการณ์การเป็นผู้ช่วยวิจัย และเป็นผู้มีความรับผิดชอบ
2. แนะนำและทำความเข้าใจข้อกระทงในแบบสอบถามแก่ผู้ช่วยวิจัย

3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย เริ่มแจกและเก็บแบบสอบถามโรงเรียนแรกร่วมกัน ที่โรงเรียนผู้ใหญ่วัดใหม่ช่องลม เพื่อผู้ช่วยวิจัยจะได้เห็นแนวทางการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยประสบการณ์จริง และเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการให้คำแนะนำและตรวจสอบความเข้าใจผู้ช่วยวิจัยอีกชั้นหนึ่ง

4. มอบหมายให้ผู้ช่วยวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 15 โรงเรียน

5. ผู้วิจัยเก็บและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 2 โรงเรียนที่เหลือ เพื่อได้สัมภาษณ์ผู้ตอบแบบสอบถามบางท่านประกอบการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ โรงเรียนผู้ใหญ่อสังการวิทยาลัย และโรงเรียนผู้ใหญ่วัดธาตุทอง

ระยะเวลา ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนโดยใช้เวลา ช่วง 17.30 - 19.30 น. ระหว่างวันที่ 8 กุมภาพันธ์ - 25 กุมภาพันธ์ 2530 โดยบางโรงเรียนผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนัดหมายกับทางโรงเรียน ขอแจกและเก็บแบบสอบถามได้ในวันเดียวกัน แต่บางโรงเรียนขอรับคืนใน 2-3 วัน หลังจากแจกแบบสอบถาม

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยแจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 527 ฉบับ เป็นแบบสอบถามของผู้บริหารจำนวน 36 ฉบับ แบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 66 ฉบับ และแบบสอบถามนักศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 425 ฉบับ ได้รับคืนมารวม 493 ฉบับ เป็นแบบสอบถามผู้บริหารจำนวน 31 ฉบับ ครูผู้สอนจำนวน 61 ฉบับ และของนักศึกษาผู้ใหญ่ 401 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.54 และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์แยกได้ดังนี้

1. แบบสอบถามของผู้บริหาร 26 ฉบับ
2. แบบสอบถามของครูผู้สอน 58 ฉบับ
3. แบบสอบถามของนักศึกษาผู้ใหญ่ 372 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แจกแจงความถี่ของรายการข้อมูลด้านสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงดังแสดงในตารางที่

1-3, 4-9 และ 10-14

2. แจกแจงความถี่ของคำตอบที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่าของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แล้วหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนข้อระทงความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อหลักสูตร ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการใช้หลักสูตร และความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหรือสภาพการจัดการเรียนการสอนทุกข้อระทง

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการเตรียมความพร้อมของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการใช้หลักสูตร เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อหลักสูตร และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร (การจัดการเรียนการสอน) ของครูโดยการทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์เนื้อเรื่องจากคำตอบที่ได้จากการแจกแจงความถี่ของรายการข้อมูลด้านปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงการใช้หลักสูตร

ในการนำเสนอค่าเฉลี่ยความคิดเห็นผู้วิจัยพิจารณาโดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้ คือ

4.50-5.00 มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหรือการใช้หลักสูตรสามารถปฏิบัติได้เหมาะสมมากที่สุด

3.50-4.49 มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหรือการใช้หลักสูตรสามารถปฏิบัติได้เหมาะสมมาก

2.50-3.49 มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหรือการใช้หลักสูตรสามารถปฏิบัติได้เหมาะสมปานกลาง

1.50-2.49 มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหรือการใช้หลักสูตรสามารถปฏิบัติได้เหมาะสมน้อย

1.00-1.49 มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหรือการใช้หลักสูตรสามารถปฏิบัติได้เหมาะสมน้อยที่สุด

สูตรที่ใช้หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของแบบสอบถาม

$$\bar{x} = \frac{\sum Fx}{N}$$

\bar{x} = ค่ามัธยฐานเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย

F = จำนวนความถี่

x = ค่าของน้ำหนักคำตอบ (5, 4, 3, 2, 1)

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

$\sum Fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูตร 2524 : 94)

สูตรที่ใช้หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม

$$S = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

S = ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

x = ระดับคะแนน

$\sum x^2$ = ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละข้อ

$(\sum x)^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

(L.W. Ferguson, 1966 : 67)

สูตรที่ใช้หาค่า t (t - test)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)s_1^2 + (n_2-1)s_2^2}{n_1+n_2-2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}}$$

t = แทน ความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

\bar{x}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มที่ 1
\bar{x}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มที่ 2
s_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของกลุ่มที่ 1
s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มที่ 2
n_1	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ 1
n_2	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มที่ 2

(John E. Freund 1981 : 295)

สูตรการหากลุ่มตัวอย่างที่พอดี

$$\hat{n}_x = \frac{NK\sigma_x^2}{NE^2 + k\sigma_x^2}$$

\hat{n}_x แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่พอดี

N แทน ประชากรทั้งหมด

σ_x^2 แทน ค่าความแปรปรวน

K แทน ค่าคงที่

E แทน ค่าความคลาดเคลื่อน

(สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2525 : 60)